

17. 12. 2001

ID: 15550

Náležitosti doručení

Důsledky spjaté s doručenkou, jako s listinou veřejnou je možné spojovat jen s takovou doručenkou, jež obsahuje všechny náležitosti, které vyžaduje příloha č. 5 poštovního řádu v bodech 18, 19 a 20, tj. s doručenkou, v níž je uveden údaj o výzvě doručovatele na určitý den a podpis doručovatele, údaj o dni uložení zásilky na poště a razítko a podpis pověřeného pracovníka pošty.

Důsledky spjaté s doručenkou, jako s listinou veřejnou je možné spojovat jen s takovou doručenkou, jež obsahuje všechny náležitosti, které vyžaduje příloha č. 5 poštovního řádu v bodech 18, 19 a 20, tj. s doručenkou, v níž je uveden údaj o výzvě doručovatele na určitý den a podpis doručovatele, údaj o dni uložení zásilky na poště a razítko a podpis pověřeného pracovníka pošty.

(Usnesení Nejvyššího soudu České republiky ze dne 28.11.2001, sp.zn. 26 Cdo 1836/2000)

Nejvyšší soud České republiky rozhodl ve věci žalobce města K. V., proti žalovaným 1) J. P., a 2) I. P., o přivolení k výpovědi z nájmu bytu, vedené u Okresního soudu v Karlových Varech pod sp. zn. 16 C 8/99, o dovolání žalovaných proti usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 29. prosince 1999, č. j. 14 Co 1157/99-31, tak, že usnesení Krajského soudu v Plzni ze dne 29. prosince 1999, č. j. 14 Co 1157/99-31, se zrušuje a věc se vrací tomuto soudu k dalšímu řízení.

Z odůvodnění :

Krajský soud v Plzni jako soud odvolací usnesením ze dne 29. prosince 1999, č. j. 14 Co 1157/99-31, odmítl jako opožděné odvolání žalovaných proti rozsudku Okresního soudu v Karlových Varech (soudu prvního stupně) ze dne 22. února 1999, č. j. 16 C 8/99-6, jímž soud prvního stupně přivoliil k výpovědi z nájmu „bytu č. 6 o velikosti 1+3 s příslušenstvím, I. kategorie, ve druhém nadzemním podlaží domu čp. 704/6 v K. V.“, určil, že tříměsíční výpovědní lhůta počne běžet prvním dnem měsíce následujícího po právní moci rozsudku, žalovaným uložil povinnost byt vyklidit a vyklizený předat žalobci do 15 dnů po zajištění náhradního ubytování a rozhodl o nákladech řízení účastníků.

Odvolací soud se nejdříve zabýval otázkou včasnosti odvolání žalovaných proti rozsudku soudu prvního stupně. Přitom vyšel ze zjištění, že rozsudek soudu prvního stupně byl žalovaným doručován do vlastních rukou prostřednictvím pošty, že pošta je dne 5. března 1999 uvědomila o tom, že zásilka bude doručována opětovně, a jelikož i opětovné doručení zůstalo bezvýsledným, byla zásilka dne 8. března 1999 uložena na poště. Žalovaní, ačkoli se v místě doručení zdržovali, si zásilku do tří dnů od jejího uložení nevyzvedli. Účinky náhradního doručení tak nastaly ve čtvrtek 11. března 1999, takže lhůta k podání odvolání začala běžet dne 12. března 1999 a uplynula marně dne 26. března 1999. Protože v dané věci byly splněny podmínky náhradního doručení ve smyslu ustanovení § 47 odst. 2 o.s.ř., dovodil, že odvolání žalovaných, podané osobně u soudu prvního stupně dne 12. dubna 1999, bylo podáno opožděně. Skutečnost, že žalovaní převzali rozsudek soudu prvního stupně až dne 2.

dubna 1999 (první žalovaný) a 21. dubna 1999 (druhá žalovaná), nepovažoval odvolací soud za právně významnou pro běh odvolací lhůty.

Proti usnesení odvolacího soudu podal první žalovaný – nezastoupen advokátem – dovolání, které následně doplnil prostřednictvím určeného advokáta ve zvláštním podání. Tímtež podáním – opět prostřednictvím určeného advokáta – uplatnila dovolání i druhá žalovaná. V dovolání – s přihlédnutím k jeho obsahu – uplatnili dovolací důvod podle § 241 odst. 3 písm. d/ zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění před novelou provedenou s účinností od 1. ledna 2001 zákonem č. [30/2000](#) Sb. (dále jen „o.s.ř.“). Prostřednictvím zmíněného dovolacího důvodu zpochybnili závěr o doručení rozsudku soudu prvního stupně náhradním způsobem (§ 47 odst. 2 o.s.ř.) a následně rovněž závěr o opožděně podaném odvolání. Připustili sice, že doručenka má povahu veřejné listiny, avšak současně namítli, že doručenky od zásilek, obsahujících rozsudek soudu prvního stupně, neměly v daném případě náležitosti požadované čl. 18 a 20 přílohy č. 5 tehdy platné vyhlášky č. [78/1989](#) Sb., o právech a povinnostech pošty a jejich uživatelů (poštovní řád), ve znění vyhlášky č. [59/1991](#) Sb. (dále jen „poštovní řád“). Zejména na nich scházela „poznámka „Výzva“ s vyznačením dne a hodiny, kdy má být tiskopis doručen znovu, a otisk denního razítka a podpis doručovatele v souladu s čl. 18, a dále otisk denního razítka a podpis pověřeného pracovníka, který přezkoušel písemnost v souladu s čl. 20 přílohy č. 5 poštovního řádu“. Doručenky, postrádající uvedené náležitosti, nelze podle názoru žalovaných pokládat za veřejné listiny, osvědčující doručení zásilek náhradním způsobem ve smyslu § 47 odst. 2 o.s.ř. Byl-li rozsudek soudu prvního stupně doručen prvnímu žalovanému dne 2. dubna 1999, lze považovat odvolání proti němu za včasné, bylo-li podáno v zákonné lhůtě, počítané od uvedeného data. Navrhli, aby dovolací soud napadené rozhodnutí odvolacího soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalobce ve vyjádření k dovolání navrhl, aby dovolání bylo odmítnuto jako opožděné, neboť napadené rozhodnutí nabylo právní moci dne 10. března 2000 a dovolání bylo podáno až dne 3. července 2000.

Podle části dvanácté (Přechodná a závěrečná ustanovení), hlavy první (Přechodná ustanovení k části první), bodu 17. zákona č. [30/2000](#) Sb., kterým se mění zákon č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, a některé další zákony, dovolání proti rozhodnutím odvolacího soudu vydaným přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona (tj. před 1. lednem 2001) nebo vydaným po řízení provedeném podle dosavadních právních předpisů se projednají a rozhodnou podle dosavadních právních předpisů. Bylo-li napadené rozhodnutí vydáno dne 29. prosince 1999, dovolací soud dovolání projednal a o něm rozhodl podle zákona č. [99/1963](#) Sb., občanský soudní řád, ve znění před novelou provedenou zákonem č. [30/2000](#) Sb. (dále opět jen „o.s.ř.“).

Nejvyšší soud České republiky jako soud dovolací (§ 10a o.s.ř.) se nejdříve – a to i vzhledem k námitce žalobce – zabýval otázkou včasnosti podaného dovolání. Přitom neopomněl, že v řízení o přivolení k výpovědi z nájmu bytu mají manželé – společní nájemci bytu ve smyslu § 703 a násl. zákona č. [40/1964](#) Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů – postavení nerozlučných společníků (srov. rovněž rozsudek Nejvyššího soudu České republiky ze dne 20. června 1997, sp. zn. 3 Cdon 122/97, uveřejněný pod č. 56 v sešitě č. 7 z roku 1997 časopisu Soudní judikatura). Proto – s přihlédnutím k ustanovení § 91 odst. 2 o.s.ř. – platí, že podal-li dovolání jeden z nerozlučných společníků (ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 o.s.ř.), vztahuje se dovolání na všechny společníky a dovolací soud bude postupovat tak, jako by dovolání podali všichni (ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 o.s.ř.).

Podal-li tedy v daném případě první žalovaný (jeden z nerozlučných společníků) dovolání osobně u soudu prvního stupně dne 15. března 2000 a tudíž ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 o.s.ř. (a následně dovolání řádně doplnil prostřednictvím určeného advokáta), vztahuje se dovolání i na druhou žalovanou - má se zato, jakoby dovolání podali oba žalovaní (ve lhůtě stanovené v § 240 odst. 1 o.s.ř.). Dovolání proto bylo podáno včas, osobami k tomu oprávněnými - účastníky řízení (§ 240 odst. 1 o.s.ř.), za splnění podmínky advokátního zastoupení dovolatelů (§ 241 odst. 1 a odst. 2 o.s.ř.) a je přípustné podle § 238a odst. 1 písm. e/ o.s.ř., neboť směřuje proti usnesení odvolacího soudu, jímž bylo odvolání odmítnuto.

Z ustanovení § 242 odst. 1 a odst. 3 věty první o.s.ř. vyplývá, že dovolací soud je vázán uplatněným dovolacím důvodem včetně toho, jak jej dovolatel obsahově vymezil. Vady taxativně vyjmenované v ustanovení § 237 odst. 1 o.s.ř. a ani tzv. jiné vady řízení, k nimž dovolací soud (je-li dovolání přípustné) přihlíží, i když nebyly v dovolání uplatněny (§ 242 odst. 3 věta druhá o.s.ř.), nebyly dovolateli tvrzeny a nevyplývaly ani z obsahu spisu.

O nesprávné právní posouzení věci ve smyslu § 241 odst. 3 písm. d/ o.s.ř. jde tehdy, posoudil-li odvolací soud věc podle právní normy, jež na zjištěný skutkový stav nedopadá, nebo právní normu, sice správně určenou, nesprávně vyložil, popřípadě ji na daný skutkový stav nesprávně aplikoval.

Podle ustanovení § 47 odst. 1 o.s.ř. do vlastních rukou je třeba doručit písemnosti, u nichž tak stanoví zákon, a jiné písemnosti, nařídí-li to předseda senátu. Ve smyslu ustanovení § 158 odst. 2 věty první o.s.ř. se do vlastních rukou doručuje stejnopis písemného vyhotovení rozsudku. Podle § 47 odst. 2 o.s.ř., nebyl-li adresát písemnosti, která má být doručena do vlastních rukou, zastížen, ačkoliv se v místě doručení zdržuje, uvědomí jej doručovatel, že mu zásilku přijde doručit znovu v den a hodinu uvedenou na oznámení. Zůstane-li i nový pokus o doručení bezvýsledným, uloží doručovatel písemnost na poště nebo u orgánu obce a adresáta o tom vhodným způsobem vyrozumí. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do tří dnů od uložení, považuje se poslední den této lhůty za den doručení, i když se adresát o uložení nedozvěděl.

Místo, den a způsob doručení prokazuje při doručování poštou zásadně doručenka, kterou pošta vrací zpět odesílajícímu soudu. Konkrétní postupy pošty a povinné údaje, vyznačované na doručence, jež osvědčuje náhradní doručení zásilky určené do vlastních rukou, stanovila - v době doručování předmětných zásilek - v souladu s ustanovením § 47 odst. 2 o.s.ř. vyhláška č. 78/1989. Sb., o právech a povinnostech pošty a jejich uživatelů, ve znění vyhlášky č. 59/1991 Sb. (dále opět jen „poštovní řád“). Podle bodu 19 věty první přílohy č. 5 této vyhlášky nevyhoví - li adresát výzvě (upozornění, že písemnost mu bude v určený den a hodinu doručována znovu), uloží doručovatel písemnost i s doručenkou na poště ...; adresáta o tom uvědomí tiskopisem pošty „Vyrozumění“ a den uložení zásilky vyznačí na doručence. Podle bodu 20 přílohy č. 5 k poštovnímu řádu se písemnosti i s doručenkou ukládají po dobu tří dnů. Nevyzvedne-li si adresát zásilku do tří dnů od jejího uložení, pověřený pracovník ji přezkouší, doručenku opatří otisky denního razítka a svým podpisem, oddělí ji a vrátí odesílateli. Písemnost zůstane pro adresáta uložena do konce odběrní lhůty.

Nejvyšší soud České republiky již ve svém usnesení ze dne 25. června 1998, sp. zn. 2 Cdon 1532/97, uveřejněném pod č. 127 v sešitě č. 18 z roku 1998 časopisu Soudní judikatura, zaujal právní názor, který sdílí i v této věci, že doručenka je listinou, jež má povahu listiny veřejné, a jež se od listin soukromých liší svou důkazní silou; potvrzuje - není-li prokázán opak - pravdivost toho, co je v ní

osvědčeno (§ 134 o.s.ř.). Uvedený důsledek lze ovšem spojovat jen s takovou doručenkou, jež obsahuje všechny náležitosti, které vyžaduje zmíněná příloha poštovního řádu v bodech 18, 19 a 20, tj. s doručenkou, v níž je uveden údaj o výzvě doručovatele na určitý den a podpis doručovatele, údaj o dni uložení zásilky na poště a razítka a podpis pověřeného pracovníka pošty.

V projednávané věci odvolací soud zřejmě přehlédl, že doručenky od předmětných zásilek nejsou opatřeny otiskem denního razítka osvědčujícího nevyzvednutí zásilek ve lhůtě do tří dnů od jejich uložení a chybí na nich rovněž podpis pověřeného pracovníka pošty. Proto - s přihlédnutím ke shora uvedenému - je nelze považovat za veřejné listiny a dovozovat na jejich základě fikci doručení rozsudku soudu prvního stupně žalovaným, jak to nesprávně učinil odvolací soud. Jestliže pak odvolací soud v napadeném usnesení z uvedené fikce doručení dovodil, že patnáctidenní lhůta k podání odvolání začala žalovaným běžet ve smyslu § 57 odst. 1 o.s.ř. dne 12. března 1999, jejím posledním dnem byl 26. březen 1999 a proto je odvolání podané osobně u soudu prvního stupně dne 12. dubna 1999 odvoláním opožděně podaným, spočívá jeho rozhodnutí na nesprávném právním posouzení otázky opožděnosti podaného odvolání, mající základ v nepřípadné aplikaci ustanovení § 47 odst. 2 o.s.ř. Jestliže tedy rozsudek soudu prvního stupně převzal první žalovaný dne 2. dubna 1999 a druhá žalovaná dne 21. dubna 1999, nelze odvolání, podané osobně u soudu prvního stupně dne 12. dubna 1999, pokládat za opožděně podané.

Usnesení odvolacího soudu, které vychází z nesprávného použití procesního předpisu (ustanovení § 47 odst. 2 o.s.ř.), nelze hodnotit jinak, než jako nesprávné rozhodnutí. Odvolací soud je proto usnesením (§ 243b odst. 5 věta za středníkem o.s.ř.) zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení (§ 243b odst. 1 věta za středníkem, odst. 2 věta první o.s.ř.).

Právní názor, týkající se otázky včasnosti odvolání, je pro odvolací soud závazný.

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

© EPRAVO.CZ - Sbíрка zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

Další články:

- [Restituce](#)
- [Majetková podstata \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Náhrada škody \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Odpovědnost státu za újmu \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Předběžné opatření](#)
- [Valná hromada \(exkluzivně pro předplatitele\)](#)
- [Pracovní doba](#)
- [Exekuce](#)
- [Důkazní břemeno](#)
- [Dokazování, neúčinnost právního jednání](#)
- [Katastr nemovitostí](#)